

A kongresszus szellemében

A riporterek megírták az utolsó tudósítást, a fényképek meg egyszer felvillantották a lámpákat. Véget ért a kongresszus. Eredményei azonban határozatokban rögzítve megmaradnak, és határozzák meg a párttagok és pártönkivüliek munkájára egyaránt. Baráti beszélgetéseken és vitákon most már az a kérdés bukkan fel egyre többit: hogyan léphetünk tovább, hogyan javíthatjuk munkánkat annak a kongresszusnak szellemében, amely — ezt nem csak az újságok írták meg, de mindennapi életünk megfigyelései példázta — napokon keresztül munkások, parasztok, felnőttek és diákok érdeklődésének középpontjában állt.

— Az első lépések megtörténtek. Pártcsoport-gyűléseken vitattuk meg, hogy a kongresszuson elhangzottakból kiindulva, milyen feladatok hárulnak az egyes csoportokra — mondta dr. Csulya Károly, az MSZMP bölcsészettudományi kari alapszervezetének titkára. — A kongresszus hatalmas, értékes anyagának feldolgozásába bekapcsolódtak a pártönkivüliek is. Négy szekció alakult: a pedagógiai, irodalmi, nyelvi és történelmi. Céljuk az, hogy az illető tudományág vonatkozásában vegyék szemügyre: milyen konkrét feladatokkal kell számolni a kongresszus után. Párttagok és pártönkivüliek — akár csak Budapesten — találkoznak majd kibővített pártcsoport és szekció gyűléseken, hogy közös céljainkról és problémáinkról elbeszéljünk. A kongresszus politikai eredményeinek és célkitűzéseinek, a felvetődő politikai kérdéseknek megbeszélésére sor kerül a tanszéki ideológiai vitákon. Ezeket a szakmai kérdés mellett a tudományághoz közvetlenül kapcsolódó politikai, tudománypolitikai aktuális problémát tárgyalnak meg az oktatók. Pártszervezetünk oktatói a marxista szaktudományi ágak előadásait felhasználva és a

KISZ politikai köröknek nyújtott segítséggel kívánják elérni, hogy a hallgatóság megfelelően tájékozódhasson. Az első beszélgetések arról győzték meg bennünket, hogy az első reflexiók jók, de az egész anyag átfogásához, a lényegi megértéshez szüksége van a diákságnak a segítségére.

— A kommunista oktatók munkájára milyen hatással lesz a kongresszus?

— Alapszervezetünk évek óta az oktató-nevelő és tudományos munka hármas egységének biztosítására törekszik. Evekkel ezelőtt a tudományos munkában volt bizonyos elmaradás. Később ennek ellenhatásaként — erre a kongresszus is figyelmeztetett bennünket — nemcsak előretérés, örvendetes javulás következett be, hanem sok esetben egyoldalúság. Egyes oktatók a tudományos munkát előtérbe helyezve a másik két követelményt kissé elhanyagolták.

— Mivel adhat többet a kommunista oktató?

— Azt hiszem elsősorban a neveléssel. Ez jelenti természetesen az oktatással együtt járó nevelést, a tananyag átadásában is ható nevelést. Jelenti a példamutatást, munkavállalást, emberrel való lelkiismeretes foglalkozást. Az ilyen oktató, ha érzékeny a problémáit megfigyelésére, előbb észreveszi, mi foglalkoztatja az ifjúságot, mint, aki távol áll az emberektől, és nem érdekli más csak a nagyon szűken értelmezett oktatómunka. Ha vannak kiváló kommunista oktatók, akkor ellen-súlyozni lehet annak az el-elmentőnek a nevelés hatékonyságát csökkentő hatását, melyet a hallgatók az egyre növekvő követelmények és az átmenetileg néha csökkenő lehetőségek között éreznek. Végzés után sok egyetemista visszajön meglátogatni legkedvesebb oktatóit. Azokhoz jön vissza, akiknek személyes példamutatása őt is helytállásra tanította.

Hazafias nevelést

A Ságvári Endre Gyakorló Gimnáziumban Pártunk IX. Kongresszusa után tartották meg az alapszervezeti taggyűlést, amelyen megvitatották az iskolai KISZ és Pártalapszervezet munkatervét.

A taggyűlés előtt beszélgetünk Molnár Istvánné titkárral az 1966/67-es tanév ideológiai, politikai, oktatási vonatkozásairól, a pártalapszervezetnek és az iskola állami vezetésének kapcsolatáról, a munkaterv elkészítésének alapelveiről.

— Pártszervezetünk tagjainak munkáját ebben az évben az MSZMP IX. Kongresszusának célkitűzései, valamint az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának állásfoglalása az oktatási reform végrehajtásának tapasztalatairól szabják meg. Elsődleges célunk a kongresszus anyagának feldolgozása, az oktató-nevelő munkára vonatkozó feladatok kiemelése, végrehajtása. De különös gondot kell fordítani a hazafiságra nevelésre is. Gyakorlatilag a szaktárgyi órákon, a KISZ politikai vitakörökön és az osztályfőnöki munkában lehet és kell megvalósítani ilyen irányú elképzeléseinket. Ezzel a kérdéssel egyébként a novemberi nevelési értekezlet is foglalkozott, amelynek munkáját, eredményességét párttagjaink hozzászólásai nagy mértékben előmozdították. Az értekezlet megállapította, hogy a hazafiság — amelynek belső tartalma történetileg változó — s amely a magyar ifjúság legjobbjainak egyik lényeges ismertetőjegye volt a történelem folyamán, olyan tulajdonság, amellyel fel kell vértünk a mai, szocializmust

építő fiatalságot is. Az ifjúság arculatának állandó változása miatt azonban rugalmasan és helyes arányban kell alkalmazni a hazafiságra nevelésben a gondolati és érzelmi ráhatásokat.

— Hogyan segíti a pártalapszervezet a KISZ politikai munkáját?

— Munkatervünk harmadik része foglalkozik ezzel a kérdéssel. Idézem: „Fokozottabban kell segíteni a KISZ-alapszervezetet abban, hogy a tanulók világnézeti-politikai nevelésében még eredményesebbé tegye munkáját. Ennek érdekében több párttag tanárt bízunk meg és pártönkivülieket is felkérünk a KISZ-szervezetben való munkálkodásra.” A 10 vitakör vezetője között 12 párttag tanár van.

— A KISZ politikai vitakörök programjának előkészítésébe bevontuk az V. éves és a III. éves hallgatókat is. A párttag tanárjelölteket ezen kívül megbízuk politikai témájú osztályfőnöki órák előkészítésével és levezetésével.

A munkatervet megvitató taggyűlés több oldalról is megvizsgálta az ifjúság világnézeti nevelésének kérdéseit, a politikai vitakörökön folyó munka tükrében. Csomor Anikó KISZ-titkár referátumához Juhász Antal igazgató, Gábor Mária, Major Jenőné és Gábris Ida osztályfőnökök szövegeztek hozzá.

Erdői Imre a szakszervezeti munka és a pártmunka egyező és különböző vonatkozásait elemezte. A taggyűlés végül is minimális módosítással a munkaterv javaslatát elfogadta.

Farkas István

Tömörkény Istvánnak

(Az író születésének századik évfordulóján)

Hát illik-e annak csinált-szép szavakból verssé mesterkedett koszorúkat tenni rőghöz-tért fejéhez, aki volt cirátlan s önmérsztő, nehéz lelket vitt pihenni? Aki mint kétkezi, célszerűen tengő, nincstelen kis népe, küzködött hiában; Aki tréfák mögé bánatokat rejtett s fény volt: pilács-láng a viskónyi hazában.

Jó Tömörkény István! életnek tudója, sorsolnak mérnöke, te bölcs-szelíd elme, nyomorult szellek vergődései közt kinek jövőt-látó volt dühös türelme. Csengele bogáncsos homokján ki járva, gyümölcsöst láttál ott s szőlőket teremni és láttad: te láttad, mint tudná a pór nép magát nyomorából-nyügeből kivenni.

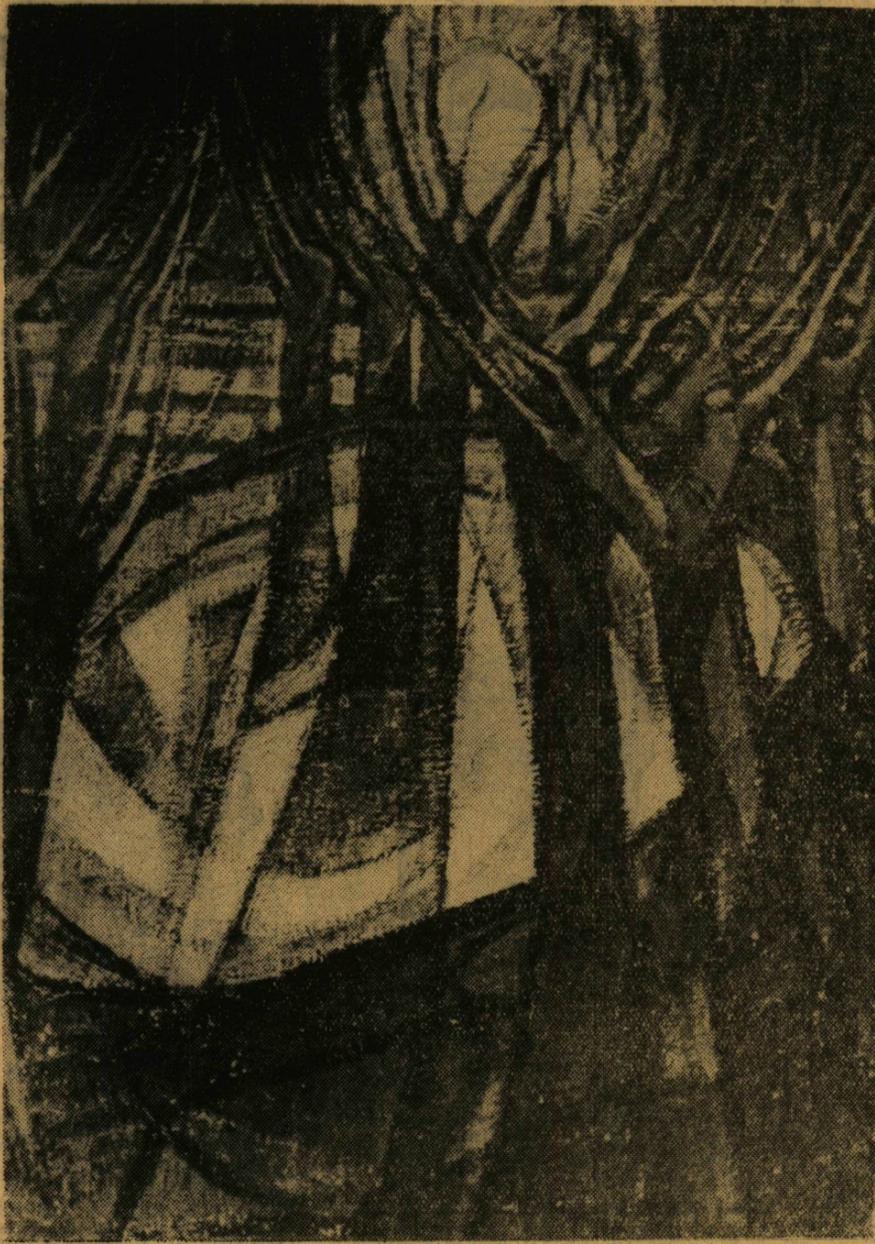
Akárhonnán jött is, domború homlokod, tiszta szemed előtt megtorpant az álság; Mint az eleven víz, magát-megtisztítón élt benned egy eszme s egy örök kívánság. Eletedet tetted ezek oltárához hallgatag-csöndesen, mint az igaz bölcsék. Az igazság útján, legkisebb királyfi, magad indultál el, hogy pályád betöltsed.

S mikor a munkának értelmét dicsérted, a munkás érdemét mérted ámuldozva: kincselelő buzgalmad öröksége bennünk, a lelkünkben hevül s neved visszhangozza. Nézd a földművelőt, ősszel hogy elvetvén, leül most ráérőn s tud betűt is vetni; Már nem a mának él sárfalú világban. Ország holnapjáról ül le tervezgetni.

Nézd! a munkásember nincsből-bajából hová egyenesül-magasul azóta; S a város mivé lett! a régi-zsupvári. Nézz e sokasodó, fénylő házsorokra. Az ének múlandó. Elkopnak a szavak. Tovább él a dallam: zúg az örök szélben. Zúg, mint a folyóvíz. A dal, amit tudtál, így zeng az utódok emlékezetében.

S nem márvány, nem arany-cifrázatú tábla, ez a dal, a hozzád teljesebben illő. Ki voltál: megmaradsz időtlenül immár, te mindig újuló s mindig újnak hírlő. Mának városában, holnap eszméi közt aranyánál nemesebb a te tisztaságod, mely mint nyári egek mélysége, fölizzik s mint a búzamezők, termékeny és áldott.

Papp Lajos

FÜZFAK

AZ EGYETEMEN JELENLEG 38 MŰKÖDŐ TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRÖK 461 HALLGATÓ DOLGOZIK. A TAVASZI ORSZÁGOS TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIÁRA 92 DOLGOZATOT JELENTETEK BE EZ IDEIG. A FELKÉSZÜLES MEGFELELŐNEK MONDHATÓ.

Diákkörökről

Az 1966-os év utolsó ülésén a JATE KISZ végrehajtó bizottsága értékelte a tudományegyetemen működő diákkörök munkáját. A mérleg elkészítésének, a számvetésnek ezúttal külön jelentőséget adott az a körülmény, hogy közvetlenül előtte állnak diákkörök az országos seregszemlének, hiszen a március végén Debrecenben, Miskolcon és Pécsen rendezendő VIII. Országos Tudományos Diákköri konferencia szekcióiban bemutatásra kerülő dolgozatok elkerülése rövidesen aktuális lesz.

Mit mutat a jelenlegi kép? Egyetemünk három karán összesen 38 diákkör működik átlagosan 15-18 taggal. A Bölcsészettudományi Kar diákköreinek munkájában átmenetileg visszaesést okozott a diákköri titkárok újjáválasztása. S a választás után sem mindenütt van biztosítva a megfelelő vezetés, a munka egyik döntő feltétele. Egészeben véve

munka szempontjából is legkiforrottabb a tudományos diákkörök működése a Természettudományi Karon. A diákkörök havonta rendszeresen megtartják üléseiket s egyes diákköröknel ezen túlmenően — például a szerveskémiai diákkörben — bevezették az egyénekenkénti beszámolókat is. Megfontolást és megfelelő beavatkozást igényel viszont a tanári szakokon működő diákköröknel tapasztalható visszaesés. A földrajzi diákkörből például egyáltalán nem jelentettek be dolgozatot s hasonlóképpen áll a munka a növényrendszertani és a növényéleti diákkörökben is. Különösen akkor szembetűnő ez a visszás állapot, ha összevetjük a szakosok és a vegyészek diákköreinek példásan jó, eredményes működésével. Ezekből a diákkörökből

eddig már 42 dolgozatot jelentettek be az országos konferenciára — közel felét az egyetemről összesen bejelentett dolgozat-mennyiségnek.

A tudományos diákkörök tanári és KISZ-irányítása között általánosan jó a kapcsolat, bár a bölcsészeknél egyéb diákkörök munkáját a megfelelő intenzitású tanári irányítás hiánya teszi akadályozóvá, a titkárknál viszont néhol túlságosan is erős és közvetlen a diákkörök feléti felügyeletet gyakorló intézetek befolyása s ez épp úgy akadályozhatja a produktív működésnek, mint az ellenkező véget. Valamennyi diákkör részéről egybehangzóan fölvetették a diákköri munka megfelelő anyagi támogatásának hiányát is.

A legszervezettebb s a

A munkát a KISZ-végrehajtó bizottság megfelelően értékelte az országos konferenciára való felkészülés szempontjából is. A problémák viszont arra kell, hogy figyelmeztessenek minden tudományos diákkört, hogy korántsem elegendő beérni egy ilyen átlagosan többé-kevésbé megfelelő helyzet konzerválásával, hanem

lépéseket kell tenni a mutatózó hibák, nehézségek megszüntetésére. S ez elsősorban a munka további javítása útján lehetséges.

Az országos diákköri konferenciára szánt dolgozatokat a tanszékek szakmai véleményével ellátva február 1-ig kell eljuttatni a dékani hivatalokhoz. A beküldött dolgozatok értékelésének február 12-ig kell megtörténnie, hogy a jutalmazásra és az országos konferencián való felolvasásra javasolt pályaművek a konferencia rendező szerveihez időben megérkezzenek.

Az alábbiakban néhány statisztikai adattal egészítjük ki a tudományegyetemen működő diákkörök lévekenységéről alkotott képet. A József Attila Tudományegyetemen működő 38 diákkör karok szerinti megoszlása a következő: Állam és Jogtudományi Kar 6 működő és 2 szervezés alatt álló diákkör, Bölcsészettudományi Kar 11 működő diákkör, a Természettudományi Karon pedig 21 működő átkör, a Természettudományban 274 hallgató, a bölcsész diákkörökben 163 hallgató, a jogász diákkörökben pedig 87 hallgató dolgozik. Az országos diákköri konferenciára bejelentett dolgozatok kari megoszlása a következő: Természettudományi Karról 60 dolgozat, Bölcsészettudományi Karról 22 dolgozat, Állam és Jogtudományi Karról 10 dolgozat.

Fontos Sándor íestménye